

megszerzése után keletkező követelések előzetes biztosítására — az adós ingóságaira vezetettnek bírói végrehajtást s így pótolják annak az intézménynek hiányát, melyről éppen jelen lap hasábjain történt nemrég „ingó jelzalog” címén említés. (Dr. Varannai István: P. J. 117. 1.)

Ezen intézmény szépen bevált s a felek igénybe vették természetesen nemcsak a járásbírói értékhatáron belül, hanem az azt meghaladó követelések biztosítása végett is. Ennek annál kevésbé volt akadályos mert hiszen az a körülmény, hogy a felek maguk jelentek meg a járásbíró előtt s ott intézték el ügyüket jegyzőkönyv felvétele által, logikailag magában foglalja azt a priust, hogy t. i. ezen ügyre vonatkozólag a járásbíró hatáskörét kikötni kívánták. A többen bennlétén a kevesebb, világos, hogy a bíróság előtt felvett eme jegyzőkönyv feleslegessé kell, hogy tegyen bármiféle előzetes okirati kikötést.

Annál kellemtelenebbül lepett meg a budapesti központi kir. járásbíró köréből beszerzett azon értesülésünk, hogy a csoportvezetők ugy határozta, hogy a bírói egyezség tudomásulvételét megtagadják az esetben, ha az értékhatárt meghaladó ügyben a felek nem mutatják be előzetesen a járásbíró hatáskörét kikötő külön okiratot. Nem nehéz belátni, hogy ez az usus sok esetben súlyos jogi és pénzügyi nehézséget okozhat, mert egyrészt nem állhat mindig módjokban a feleknek ily előzetes megegyezés létesítése, másrészt nincs kizárva az sem, hogy az ilyen okirat megfelelő magasabb illeték alá is esik: mindez pedig a felek ügyeinek ilyen módon — perlés nélkül — való elintézését nagymértékben zavarhatja.

Annál kevésbé véljük helytállónak és célszerűnek a központi kir. járásbíró ezen intézkedését, mert nézetünk szerint a Pp. 139. §-a is segítségére lehet a feleknek, hogy a bevezetőben leirt eljárást magukévá tethessék és pedig a járásbírói értékhatárt meghaladó ügyekben is, az előzetes külön kikötés igazolása nélkül.

A felhívott törvényhely intézményesíti ugyanis az u. n. egyezségekre való idézést és pedig tekintet nélkül arra, hogy a kérelmező az értékhatárt meghaladó ügyben kívánja-e az egyezségi tárgyalás megtartását s módot nyújt arra, hogy ily ügyben az ellenérdekű fél megidéztesse s ha köztük egyezség létrejön, az jegyzőkönyvbe foglaltatván, bírói egyezség joghatályával bírjon. Ezek után pedig már csak irodatechnikai kérdéssé válik az, hogy ilyen külön kérelem előterjesztése és idézés kibocsátása nélkül is a kérelmező előállíthassa ellenfelét és vele nyomban megkösse az egyezséget. A bíróság bizonyára nem kívánhatja, hogy a felek előbb várják be, amíg az idézés kimegy s csak akkor jelenjenek meg ügyük formális tárgyalására. Ez a gyakorlat csupán idővesztéssel és munkatöbbletet jelentene, ami az amogy is tulságosan igénybevett bíróság szempontjából aligha felelhet meg a csoportvezetők intencióinak.

Dr. Fränkel Pál.

A hivatalos lap. Valamikor — aranykoronában talán ugyanakkora előfizetési díjért — teljes szövegében mellékeltek hozzá az országgyűlési naplót, valamint az ország valamennyi közgyűlését és árverési hirdetményét. A viszonyok változásának először az országgyűlési napló esett átalozatául. Utóbb önállósultak a „hivatalos és magánhirdetések” is, kiderülvén róluk, hogy most sokkal könnyebben találja meg őket az, akit netán érdekelnek. Lefejtődött a törvények és szanalási rendeletek sorozata is. Ami a Budapesti Közlönyben ezek után megmaradt, még mindig meglehetősen heterogén. Rendeletek mellett, melyek a jogászt a hivatása által ráparancsolt kényszerűségből érdeklik, olvashatjuk benne —

néha több számban is egymásután — a tejmunkásképző tanfolyamok felvételi hirdetésnyét, az állami ménesek fedeztetési díjskáláját, az operaházi vitrinek bérleti szabályait, az állami erdei facsemeték kiszolgáltatási feltételeit, valamint azt az egész ország közönségét élénken érdeklő hirt, hogy kit neveztek ki valamely hatóság „egyéb altisztjé!” Eltűnődhetünk közben azon is, hogy egymillió koronás adományt, mely köszönő leirat közzététele nem kerül-e egymagában többbe egymillió koronánál. Ezek után önként felmerül a kérdés, nem lehetne-e külön hozni a rendeleteket — naponta — a Törvénytár és a szanalási rendeletek könnyen áttekinthető, eltehető formátumában, a főlap egyéb tartalmát átvinni a melléklapra és ennek megfelelően leszállítani a főlap előfizetési árát? *Vági.*

Ügyvédség.

A bírósági ügyvitel módosításáról szóló 31.600/925. I. M. rendelet egyike megint azoknak az intézkedéseknek, melyek a takarékosagra és a pénzügyi egyensúly helyreállítására hivatkozva igyekeznek a peres eljárást és a bírósági ügykezelést „egyszerűsíteni.”

A perrendtartási novella a jogorvoslatok megszorításával és a szóbeliség és közvetlenség, valamint a pontos jegyzőkönyvvezetés elvének áttörésével igyekszik ezt az egyszerűsítést elérni. Az itt említett ügyviteli rendelet pedig az értesítési idő megszorításával, a feleknek az iratokba való betekintési jogának korlátozásával akarja a bíróságot tehermentesíteni.

A szanalás, a takarékoság következményeit kétségtelesen nem lehet figyelmen kívül hagyni és így a tanácsrendszer feladása és a perorvoslatok megszorítása bár fájdalmas, de szükséges intézkedések. Ezzel szemben azonban az elsőbírósági eljárás alapossága és garanciái lennének megerősítendőek.

A perrendtartás gyorsasága és jósága teszi az anyagi jogot élővé, ott dől el, hogy van-e az országban jogbiztonság és konszolidált jogélet. Rossz perrendtartás, felületes és hiányos ténykivizsgáláson alapuló jogszolgáltatás mellett a legideálisabb anyagi jogszabály is csak írott malaszt marad. Az anyagi jog jelenlegi átmeneti, fejlődési korában, a rendeletjogalkotás megduzzadása és a pénzértékeltelenedés és egyéb a háboru és forradalmak, a rendkívüli viszonyok folytán még csak most kijegecesedő, fluktuáló joggyakorlat idején még fontosabb, hogy a perrendtartás szabályai betartassanak és a bírói eljárás a jogkereső közönség részére kellő garanciákkal legyen körülveve.